

Centrum Systemów Informacyjnych
Ochrony Zdrowia

Warszawa, 10 września 2010 r.

CSIOZ/WBAWM-061-2(ICNP)/10

Pani
dr Elżbieta Buczkowska
Prezes
Naczelnej Rady
Pielęgniarek i Położnych
Al. Ujazdowskie 22
00-478 Warszawa

Niniejszym, na wniosek Przewodniczącej Rady do Spraw Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®, Pani Doroty Kilańskiej, uprzejmie przekazuję do wiadomości w załączeniu „*Rekomendacje nr 1/2010 Rady ds. Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® w sprawie włączenia Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® do standardów kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo I i II stopnia oraz programów kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych*”, w celu zapoznania Członków Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych z pracami Rady, działającej w Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia. Przedmiotowy dokument został także przekazany do Departamentu Pielęgniarek i Położnych w Ministerstwie Zdrowia.

Dokument został przekazany w postaci elektronicznej na adres: izba@izbapiel.org.pl.

Dyrektor
Centrum Systemów Informacyjnych
Ochrony Zdrowia
dr n med Leszek Sikorski

Załącznik:

Rekomendacja nr 1/2010 Rady ds. Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® w sprawie włączenia Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® do standardów kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo I i II stopnia oraz programów kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych.

Do wiadomości:

Pani Dorota Kilańska - Przewodnicząca Rady do Spraw Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®

Rekomendacja nr 1/2010

Rady ds. Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®

w sprawie włączenia Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® do standardów kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo I i II stopnia oraz programów kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych

Rada ds. Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® rekomenduje wprowadzenie zmian w aktualnie obowiązujących standardach kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo (studia pierwszego i drugiego stopnia) oraz ramowych programach kursów kwalifikacyjnych i szkoleń specjalizacyjnych dla pielęgniarek, polegających na włączeniu zagadnień Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® do programów kształcenia.

Rada ds. Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® podkreśla, że wprowadzenie zmian w standardach kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo umożliwi studentom nabycie kompetencji, na które wskazano w ramach międzynarodowego programu TUNING, a w szczególności:

II. Kompetencje związane z praktyką pielęgniarską i procesem pielęgniarskich decyzji

Pkt. 2 – Umiejętność rozpoznawania i interpretowania objawów zdrowia, choroby, zagrożenia życia i niepełnosprawności. Ocena i diagnoza.

IV. Kompetencje komunikacji interpersonalnej i wykorzystania techniki dla komunikowania się

Pkt. 5 – Umiejętność właściwego dokumentowania własnej działalności z użyciem nowych technik.

Propozycje zmian:

I. Studia pierwszego stopnia

1. W części „Kwalifikacje absolwenta”

„[...] Absolwent powinien umieć posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu pielęgniarstwa [...]”

Propozycja zmian:

„Absolwent powinien umieć posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu pielęgniarstwa, zgodnym z terminologią ICNP®”

2. W części „Ramowe treści kształcenia”

Rada ds. Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® proponuje wprowadzenie zapisów odnoszących się zarówno do treści jak i umiejętności wynikowych (efektów kształcenia), w tym w zakresie:

Zdrowia publicznego

Treści kształcenia: Higiena człowieka [...]. Systemy opieki zdrowotnej - struktura organizacyjna, cele, zadania, „bazy danych w systemach opieki zdrowotnej”. Rynek usług zdrowotnych. [...] Struktura i zasoby pielęgniarstwa, „Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® w systemie ochrony zdrowia; wykorzystanie Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® przez ubezpieczyciela – kontraktowanie świadczeń pielęgniarstwa. Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® a Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Lekarskiej ICD i inne klasyfikacje w opiece zdrowotnej”.

Grupy przedmiotów kierunkowych:

Podstaw pielęgniarstwa

Treści kształcenia:

Propozycja dodania zapisu: ”Diagnoza pielęgniarstwa, międzynarodowe klasyfikacje diagnoz. Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® - założenia, istota, rozwój, cele, zadania i kryteria. Katalogi ICNP®. Model 7-osiowy ICNP®. Zasady tworzenia oświadczeń ICNP®”.

Efekty kształcenia - umiejętności i kompetencje: [...] „wykorzystywania w praktyce zawodowej terminologii zawartej w modelu 7-osiowym ICNP®, stosowania w praktyce zasad tworzenia oświadczeń dotyczących diagnoz pielęgniarstwa, działań i wyników opieki pielęgniarstwa”.

Kształcenia w zakresie:

- promocji zdrowia,
- podstawowej opieki zdrowotnej,
- pielęgniarstwa położniczo-ginekologicznego,
- pielęgniarstwa pediatrycznego,
- pielęgniarstwa internistycznego,
- pielęgniarstwa chirurgicznego,

- pielęgnowania niepełnosprawnych,
- pielęgniarstwa geriatrycznego,
- pielęgniarstwa neurologicznego,
- pielęgniarstwa psychiatrycznego,
- pielęgniarstwa w zagrożeniu życia,
- opieki paliatywnej,
- ratownictwa medycznego

propozycja dodania zapisu

„pielęgnowanie chorego [...] z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®, przestrzeganie zasad formułowania diagnozy pielęgniarskiej, planowania opieki oraz dokonywania oceny uzyskanych efektów (wyników) pielęgnowania zgodnie z regułami tworzenia oświadczeń ICNP®”.

Proponujemy ponadto włączenie do przedmiotu informatyka następujących treści kształcenia:

Treści kształcenia: Istota i znaczenie procesu informatyzacji w pielęgniarstwie; modelowanie baz danych dla potrzeb praktyki pielęgniarskiej; Telenursing; wykorzystanie e-technologii dla potrzeb pielęgniarstwa; e-rekord - elektroniczna dokumentacja medyczna z wykorzystaniem Klasyfikacji ICNP®; statystyczne programy komputerowe dla potrzeb korzystania z Klasyfikacji ICNP®.

Proponujemy dodać zapis:

Zaleca się, aby prace końcowe (licencjacie, dyplomowe), które opierają się na analizie indywidualnego przypadku wykorzystywały terminologię Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® w stawianiu diagnoz, planowaniu i cenie opieki pielęgniarskiej.

Zaleca się także, aby w kształceniu praktycznym, podczas realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych realizować proces pielęgnowania pacjenta z zastosowaniem terminologii Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®.

II. Studia drugiego stopnia

Absolwent posiada umiejętności: posługiwania się zaawansowaną wiedzą z obszaru nauk medycznych i pielęgniarstwa; świadczenia zindywidualizowanej opieki w zakresie pielęgniarstwa; organizowania i nadzorowania opieki pielęgniarstwa [...] „posługiwania się narzędziem, jakim jest Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarstwa ICNP® dla dokumentowania, analizy i oceny podejmowanych świadczeń pielęgniarstwa”; [...]

Grupa treści kierunkowych

Kształcenie w zakresie teorii pielęgniarstwa

Treści kształcenia: Klasyfikacja teorii, koncepcji i modeli pielęgniarstwa. Znaczenie teorii pielęgniarstwa dla rozwoju zawodu. [...] Analiza Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarstwa ICNP® w relacji do teorii pielęgniarstwa; Kierunki rozwoju badań naukowych nad stosowaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarstwa ICNP®. W różnych obszarach praktyki pielęgniarstwa; Funkcjonowanie Akredytowanych Centrów Badania i Rozwoju ICNP; [...].

Kształcenie w zakresie pielęgniarstwa Europejskiego

Treści kształcenia: [...]. Zastosowanie klasyfikacji praktyki pielęgniarstwa w poszczególnych państwach Europy; Stan prac nad Międzynarodową Klasyfikacją Praktyki Pielęgniarstwa ICNP® - prace na poziomie ICN; Przykłady funkcjonowania Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarstwa ICNP® w Europie; Możliwości powiązania EBN z zastosowaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarstwa ICNP® w praktyce pielęgniarstwa.

Kształcenie w zakresie intensywnej terapii i pielęgniarstwa w intensywnej opiece medycznej

Treści kształcenia: [...] stawianie diagnoz pielęgniarstwa, planowanie i ocena opieki nad pacjentem OIT z zastosowaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarstwa ICNP®.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: [...] stawiania diagnoz, planowania i oceny opieki z zastosowaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarstwa ICNP®.

Kształcenie w zakresie pielęgniarstwa specjalistycznego

Treści kształcenia: [...] stawianie diagnoz pielęgniarских, planowanie i ocena opieki nad człowiekiem chorym, w różnych stanach klinicznych z zastosowaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: [...] stawiania diagnoz, planowania i oceny opieki z zastosowaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®.

Kształcenie w zakresie zarządzania w pielęgniarstwie

Treści kształcenia: [...] zarządzanie z wykorzystaniem systemów informatycznych w pielęgniarstwie, wycena usług pielęgniarских z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®.

Proponujemy dodanie nowego przedmiotu:

Kształcenie w zakresie systemów informatycznych w pielęgniarstwie

- założenia idei informatyzacji ochrony zdrowia;
- projekty informatyzacji sektora usług zdrowotnych w Polsce;

Uważamy za konieczne powołanie konsultanta z dziedziny informatyki dla potrzeb opracowania minimów kształcenia w tym przedmiocie.

III. Kształcenie podyplomowe

Szkolenie specjalizacyjne:

Proponujemy dołączenie treści kształcenia dotyczących Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® do następujących modułów bloku ogólnozawodowego:

- moduł V - Organizacja i zarządzanie z elementami ekonomiki ochrony zdrowia – wzbogacenie treści nauczania o: zarządzanie z wykorzystaniem systemów informatycznych w pielęgniarstwie, wycena usług pielęgniarских z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®.
- moduł VI – Polityka społeczna i zdrowie publiczne – wzbogacenie treści nauczania o: możliwości kontraktowania świadczeń pielęgniarских z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®.

- moduł VII – Ocena stanu zdrowia i badania fizykalne – wzbogacenie treści nauczania o: ocena stanu zdrowia pacjenta i diagnoza pielęgniarska z zastosowaniem terminologii Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®.
- moduł VIII – Teorie pielęgniarstwa - wzbogacenie treści nauczania o: Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® w procesie pielęgnowania; wykorzystanie Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®. W dokumentowaniu opieki pielęgniarskiej.
- moduł X – Rozwój zawodowy - wzbogacenie treści nauczania o: historia i istota klasyfikacji praktyki pielęgniarskiej; rodzaje klasyfikacji praktyki pielęgniarskiej; założenia i istota Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®.
- moduł XI – Informatyka i statystyka w praktyce zawodowej pielęgniarki i położnej - wzbogacenie treści nauczania o: możliwości informatyzacji praktyki pielęgniarskiej; przykłady elektronicznej dokumentacji pielęgniarskiej; dokumentowanie praktyki pielęgniarskiej z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®.

Alternatywnie dla proponowanych zmian w poszczególnych modułach bloku ogólnozawodowego można wprowadzić moduł dodatkowy – ‘systemy informatyczne w pielęgniarstwie’, w całości poświęcony tematyce Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® i jej zastosowania w praktyce pielęgniarskiej.

Zaleca się również wprowadzenie treści odnoszących się do praktycznego zastosowania Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP®. do bloku specjalistycznego, głównie w modułach związanych z pielęgniarstwami specjalistycznymi, w kontekście diagnozowania, planowania i oceny opieki pielęgniarskiej.

Adekwatne do wymiaru godzinowego zmiany powinny być również wprowadzone w modułach kursu kwalifikacyjnego.

Należy także dążyć do wypracowania programu kursu specjalistycznego i doksztalającego poświęconego zastosowaniu Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® w praktyce zawodowej pielęgniarki.

Zalecenia dodatkowe:

1. W doborze treści kształcenia w zakresie przedmiotów kierunkowych należy przestrzegać zasad dydaktyki, w tym w sposób szczególny zasady stopniowania trudności, związku teorii z praktyką oraz świadomej aktywności Studenta.
2. Włączanie zagadnień związanych z Międzynarodową Klasyfikacją Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® powinno odbywać się zarówno na zajęciach teoretycznych, jak i w toku praktycznej nauki zawodu (zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe).
3. Wdrażanie Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® powinno obejmować również proces ukierunkowanego samokształcenia począwszy od przedmiotu: podstawy pielęgniarstwa (np. pisemne opracowanie planu opieki pielęgniarstwa na podstawie opisu przypadku/ opisu sytuacyjnego).
4. W okresie przejściowym – tj. do momentu aktualizacji nowych standardów kształcenia – zaleca się wprowadzenie sugerowanych treści przez uczelnie kształcące studentów na kierunku: pielęgniarstwo od roku akademickiego 2010/2011.

Uzasadnienie

International Classification for Nursing Practice® - ICNP® (Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej) stanowi narzędzie do ujednoczenia terminologii używanej w pielęgniarstwie, jest odpowiednikiem lekarskiej ICD, stanowi swoistego rodzaju „pielęgniarskie esperanto”. ICNP® umożliwia pielęgniarkom na całym świecie systematyczną dokumentację ich pracy z klientami indywidualnymi, rodzinami i społecznościami poprzez zastosowanie standardowych opisów diagnoz, interwencji i wyników pielęgniarstwa. ICNP® stworzona została jako system jednolitego języka pielęgniarstwa, pozwalając na porównywanie lokalnych, regionalnych i krajowych systemów klasyfikacji w ramach jednej klasyfikacji.

Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® powstała w wyniku dostrzeżenia potrzeby opisu zjawisk dotyczących pacjenta z zakresu pielęgniarstwa i specyficznych interwencji pielęgniarstwa oraz towarzyszących im rezultatów. Wspólna terminologia używana do opisu elementów praktyki pielęgniarstwa (czyli czynności wykonywanych przez pielęgniarki, w odniesieniu do szczególnych potrzeb człowieka lub stanu pacjenta, w celu osiągnięcia pożądanego rezultatu) pozwala na określenie praktyki pielęgniarstwa w sposób pozwalający na jej porównanie w czasie, między ośrodkami klinicznymi, populacjami pacjentów i obszarami geograficznymi. Wspólna terminologia pozwala również na identyfikację szczególnego wkładu pielęgniarki w pracę interdyscyplinarnego zespołu opieki zdrowotnej i wyróżnienie praktyki

profesjonalnych pielęgniarek specjalistycznych i przedstawicieli innych zawodów świadczących usługi opiekuńcze

Mając na uwadze rozwój pielęgniarstwa na świecie i znając znaczenie projektów realizowanych przez Międzynarodową Radę Pielęgniarek (ICN) dla potrzeb pielęgniarstwa, Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie przyjęło jako priorytet wdrożenie ICNP® dla potrzeb praktyki pielęgniarstwa w Polsce oraz jako element projektu informatyzacji ochrony zdrowia w Polsce.

ICNP® jest oparte o narzędzie C-Space, wybrane specjalnie do obsługi zbioru danych o pielęgniarstwie (Międzynarodowy Zbiór Danych dla Pielęgniarstwa I-NMDS), zawierający podstawowy, minimalny zbiór danych niezbędnych do opisu praktyki pielęgniarstwa, jakie są gromadzone podczas świadczenia opieki pielęgniarstwa. I-NMDS to projekt pod patronatem ICN oraz Specjalnej Grupy Informatycznej Międzynarodowego Stowarzyszenia Pielęgniarskiego, Towarzystwa Informatyki (International Medical Informatics Association Nursing Informatics Special Interest Group- IMIA NI-SIG). Projekt jest również skoordynowany z normami międzynarodowymi, organizacjami i innymi zainteresowanymi stronami w celu zapewnienia harmonizacji działań.

Wpływ Klasyfikacji, jak wykazały doświadczenia innych krajów, będzie znaczący dla płatnika – możliwość wyceny kosztów opieki pielęgniarstwa, dla pracodawcy – sprawne zarządzanie zasobami, dla środowiska możliwość standaryzacji koszyka świadczeń pielęgniarstwa, opracowanie standardów, procedur oraz przede wszystkim dla pacjenta – możliwość oceny jakości opieki pielęgniarstwa.

Wdrożenie ICNP® w środowisku polskich pielęgniarek stało się koniecznością, ale wymaga właściwego przygotowania kadr. Stało się to m.in. powodem powstania niniejszych rekomendacji. Rada ds. Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® podkreśla, że przygotowywanie studentów pielęgniarstwa w zakresie Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® na wszystkich etapach kształcenia zapewni zrozumienie terminologii klasyfikacji, jej istoty oraz umożliwi implementację klasyfikacji do praktyki pielęgniarstwa.

Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej ICNP® powinna stanowić podstawę dla tworzenia programów nauczania dla pielęgniarek na wszystkich poziomach edukacji, jak również główny rdzeń terminologiczny w tworzeniu podręczników akademickich związanych z problematyką pielęgniarstwa.

Przewodnicząca Rady

Dorota Kilańska

Załącznik I. Piśmiennictwo

Piśmiennictwo

1. Standardy kształcenia dla kierunku studiów: Pielęgniarstwo. Dziennik Ustaw Nr 164, poz. 1166 (Załącznik nr 80).
2. Stanowisko PTP w sprawie wdrożenia ICNP do praktyki pielęgniarstwa z dnia 16.12.2008.
3. Górajek-Jóźwik J.: Diagnoza pielęgniarstwa – charakterystyka wybranych klasyfikacji: NANDA i ICNP. W: Podstawy pielęgniarstwa. T. I. Wyd. Czelej, Lublin 2004: 260-274;
4. Kisilowska M.: Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarstwa – narzędzie zarządzania wiedzą w opiece zdrowotnej. „Biuletyn EBIB” (Dokument elektroniczny), 2005 (69), nr 8. <http://ebib.oss.wroc.pl/2005/69/kisilowska.php>
5. Górajek-Jóźwik J. Wprowadzenie do diagnozy pielęgniarstwa podręcznik dla studiów medycznych.
6. Kilańska D.: Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarstwa. Historia powstania. W: MPiP, 2007, 4: 5.
7. Kisilowska M.: Czy katalogowanie ma przyszłość? Dwugłos względnie uporządkowany. <http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/biblio21/sesja2ref3.pdf>
8. Kisilowska M.: Modelowanie rozległych systemów informacyjnych. Zdrowie i kultura. Wydawnictwo Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, 2009.
9. Ziegman M., Wójcik G.: Klasyfikacja działań pielęgniarstwa. http://www.igichp.edu.pl/Marek/Klaspoz/Klasyfikacja_analiza.htm